

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreviatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus XX. De Crimine Falsi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63462](#)

haberent, unde solverent, vel, si eorum mortem exspectarent, mole sœnoris nimium exscentis opprimerentur. Unde filius familias, ex mutuo ditione effectus, renuntiare quoque potest privilegio S. C. Macedoniani; quamvis nec juratō renuntiare eidem valeat, si inde factus non sit ditione, ut habet communis contra Less. Fachin. & D. Rudolphi in *Pallad. tog. q. 27.* quia talis renuntiatio cederet in præjudicium tertii, nempe patris, inde exponendi periculo insidiarum, & Reipublicæ.

TITULUS XX.

De Crimine Falsi.

SUMMARIUM.

1. *Falsum, & Crimen Falsi quid.*
2. *Quibus modis committatur.*
3. *Quomodo puniatur.*

Falsum, vel *falsitas*, latissimè sumitur pro omni eo, quod non est verum: latè autem pro immutatione veritatis facta cum dolo, & animo decipiendi, ut est omne mendacium: demum strictè & huic loco propriè accipitur pro immutatione veritatis dolō malō facta in præjudicium alterius. Si omnia hæc tria, immutatio veritatis, dolus, & præjudicium tertii concurrant, dicitur *crimen falsi*, & notatur à Jure, h. e. specialiter punitur, & quidem primitus illud tantum, quod committitur circa Testamenta, à *Lege Cornelia de falsis*, quæ idcirco *Testamentaria* appellatur,

694 LIB. V. TITULUS XX.

tur, postea verò ab aliis Legibus alia quoque fali publicis delictis annumerata, & notata sunt.

2. Dico 1. Crimen falsi quatuor modis committit potest. 1. *dictō*, vel *verbis*, ut si Testis in Judicio circa substantialia causæ scienter deponat fali; si Advocatus prodat causam sui clientis admittendo probationes falsas &c. si Judex per munere corruptus ferat sententiam iniquam. 2. *scripto*, vel per *scripturam*, ut si Notarius conficiat Instrumentum vel Testamentum falso; si quis alienum instrumentum vitiet, supprimat &c. alienum *diplographum* aut manum imitetur, sigillum adulterinum faciat vel adhibeat, nimirum dolosè & damnosè, quod semper subintelligitur; maxime si quis falsificet Litteras Apostolicas, cuius falsificationis novem modos recenset Pontifex int. b. t. si quis litteras publico Magistratus signifikantes referet &c. 3. *factō*, seu *re*, ut si quis propria auctoritate cudat monetas, vel ex materia adulterina; si quis falsificet merces, pondera, mensuras &c. & sic alios damnificet. 4. *usu*, vel potius *abusu*, ut si quis falsitate ab aliis conficit scienter utatur, v. g. proferendo Instrumentum falso. Leges aut probationes falsas producendo in Judicio, dolosè colligendo & exponendo mortam falsam, nomen vel insignia alienæ famili usurpando &c. Ita communiter DD. ex variis legibus. Atque hi omnes tenentur utique in conscientia resarcire totum damnum, & si civili agatur in Judicio, ad interesse vel ad duplum. hodie 32. ff. de Leg. Cornel. de falsis. vel ad traetandum falso. per l. 2. C. de fid. Instrum. verò agatur vel procedatur criminaliter.

Dico

Dico 2. Quamvis hodie pœna criminis falsi fere sit arbitraria. per *Ordinat. Pœnal. Caroli V. art. 107. seq.* & communem DD. aliqua tamen specialis habent pœnas, & quidem in foro & de Jure Civili *Testis juratò falsum deponens in causa Civili redditur infamis, eique amputantur duo dighi, in præstatione juramenti erecti: in causa Criminali verò incurrit pœnam talionis. art. 107. cit.*

& art. 68. De Jure Canonico Clericus deponitur, & in Monasterium detruditur. *can. 7. d. 50.* cui detrusioni subrogatur carcer, vel triremes. *Falsificans litteras Apostolicas, vel falsificatis utens, incurrit excommunicationem reservatam. c. 4.* & *7. h. t. si Clericus sit, privatur perpetuò officiis, & si per se ipsum falsificet, degradatus traditur Curiae sæculari. c. 7. cit.* si alterius Principis litteras vel sigillum falsificet, juxta *c. 3. h. t.* pariter degradatus ab Ordinibus, & notatus stigmate, in exilium mittitur. *Adulterinam conficiens monetam, & efficaciter cooperans, item eam studiosè colligentes, & frequenter expidentes pro legitima, puniuntur igne. l. 2. C. de falsa moneta. Constat. Pœnal. Carol. art. 111.* solet tamen præmitti strangulatio. *Utens falsis ponderibus aut mensuris, falsificatas merces vendens, relegatur, vel fustigatur, vel pro qualitate & magnitudine delicti etiam morte punitur. Constat. Carol. art. 113.* De Jure Canonico 30 dierum jejuniô in pane & aqua castigandus est. *c. 2. de Empt.*

XX 4

TITU-